

HƯỚNG DẪN ÔN TẬP VĂN BẢN QUÊ HƯƠNG

Tế Hanh - một đời thơ gắn bó với đất nước, quê hương

Một trong những
cây đại thụ của
nền thi ca Việt Nam

Nhà thơ tài hoa
thành công trong cả
phong trào Thơ mới
và thơ sau Cách mạng
Tháng Tám

Sáng tác rất nhiều
bài thơ hay
về quê hương, đất nước;
trong đó có nhiều bài
làm say mê người đọc
và có sức sống lâu bền

Nhà thơ trữ tình
hồn nhiên bậc nhất khi
phơi trải những rung động
của tâm hồn mình
trước cuộc đời

Lối viết giản dị, trong sáng, tinh tế.
Bài thơ **Quê hương** (1939)
có thể coi là một hiện tượng
của thơ đương thời

Được tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh
về Văn học nghệ thuật (năm 1996)

- Lòng miền Nam
- Gửi miền Bắc
- Tiếng sóng
- Bài thơ Tháng Bảy
- Hai nửa yêu thương
- Khúc ca mới
- Đi suốt bài ca
- Theo nhịp tháng ngày
- Con đường và dòng sông
- Bài ca sự sống

Tên thật: **Trần Tế Hanh**
Ngày sinh: 20/6/1921
Ngày mất: 16/7/2009
Quê quán: Quảng Ngãi

Quê Hương

Làng tôi ở vốn làm nghề chài lưới;
Nước bao vây cách biển nửa ngày sông
Khi trời trong, gió nhẹ, sớm mai hồng
Dân trai tráng bơi thuyền đi đánh cá.
Chiếc thuyền nhẹ hăng như con tuấn mã
Phăng mái chèo mạnh mẽ vượt trường giang.
Cánh buồm trương, to như mảnh hồn làng
Rướn thân trắng bao la thâu góp gió...
Ngày hôm sau, ồn ào trên bến đỗ
Khắp dân làng tấp nập đón ghe về.
Nhớ ơn trời, biển lặng cá đầy ghe,
Những con cá tươi ngon thân bạc trắng.
Dân chài lưới làn da ngăm rám nắng,
Cả thân hình nồng thở vị xa xăm;
Chiếc thuyền im bến mỏi trở về nằm
Nghe chất muối thấm dần trong thớ vỏ
Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ
Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi,
Thoáng con thuyền rẽ sóng chạy ra khơi,
Tôi thấy nhớ cái mùi nồng mặn quá.

(Tuyển tập thơ Tế Hanh,
Nhà xuất bản Văn học, HN-1997, trang 40)

ng - Tế Hanh

MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

- Củng cố kiến thức về văn bản “Quê hương”- nhà thơ Tế Hanh
- Rèn luyện kỹ năng đọc thơ, nắm bắt đặc trưng thể loại thơ, cảm thụ các chi tiết trong văn bản thơ.

II. ÔN LUYỆN

A. TRẮC NGHIỆM

Câu 1: Bài thơ lần đầu tiên được in trong tập thơ nào?

- A. Hoa niên.
- B. Nghẹn ngào.
- C. Hai nửa yêu thương.
- D. Khúc ca mới.

B

Câu 2: Quê hương của nhà thơ là vùng biển nào của nước ta?

A. Quảng Ninh.

B. Hà Tĩnh.

C. Quảng Nam

D. Quảng Ngãi

D

Câu 3: Tế Hanh đã so sánh “cánh buồm” với hình ảnh nào?

- A. Con tuần mã.
- B. Dân làng.
- C. Mảnh hồn làng.
- D. Quê hương.

C

Câu 4: Bốn câu thơ sau nói lên điều gì?

*“Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ
Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi
Thoáng con thuyền rẽ sóng chạy ra khơi,
Tôi thấy nhớ cái mùi nồng mặn quá!”*

- A. Nỗi nhớ làng chài của người con tha hương.
- B. Tâm trạng yêu đời, hăng say lao động của tác giả.
- C. Tâm trạng luyến tiếc của tác giả khi không được cùng đoàn thuyền ra khơi đánh cá.
- D. Miêu tả những vẻ đẹp về màu sắc của biển quê hương.

A

Câu 5: Nội dung của bài “Quê hương” nói lên điều gì?

A. Đề cao giá trị của nghề đi biển của những người dân sống ở làng chài quê hương.

B. Nói lên nỗi nhớ nhung làng chài quê hương của đứa con tha hương.

C. Miêu tả vẻ đẹp của biển quê hương mỗi khi con tàu ra khơi.

D. Vẽ lại hành trình của đoàn thuyền ra khơi đánh cá.

B

B. TỰ LUẬN

Câu 1: Hai câu thơ “Chiếc thuyền nhẹ băng như con tuấn mã/ Phăng mái chèo, mạnh mẽ vượt trường giang” đã sử dụng biện pháp tu từ gì? Nêu hiệu quả nghệ thuật của biện pháp tu từ đó.

Câu 1:

- **Biện pháp so sánh: “con thuyền” như “con tuấn mã”.**
 - **Tác dụng: tái hiện vẻ đẹp của con thuyền lúc ra khơi như một sinh thể sống động, đẹp đẽ, tràn đầy sức mạnh, lướt băng băng vượt qua dòng sông hướng về biển lớn; đồng thời gợi lên vẻ đẹp của con người lao động - hiên ngang, hào hùng như những kĩ sĩ, tráng sĩ**
-

Câu 2: Nêu cảm nhận của em về hình ảnh “Cánh buồm giương to như mảnh hồn làng/ Rướn thân trắng bao la thâu góp gió...”.

Câu 2:

- Hình ảnh cánh buồm căng gió biển khơi được so sánh độc đáo, bất ngờ, gợi nhiều liên tưởng thú vị. Nghệ thuật ẩn dụ (mảnh hồn làng) cánh buồm trở thành biểu tượng của làng chài. Cánh buồm trắng thâu gió vượt biển khơi như hồn người đang hướng tới tương lai tốt đẹp. Có lẽ nhà thơ chợt nhận ra rằng linh hồn của quê hương đang nằm trong cánh buồm. Hình ảnh trong thơ trên vừa thơ mộng vừa hoành tráng, nó vừa vẽ nên chính xác hình thể vừa gợi được linh hồn của sự vật.

- Dấu chấm lửng ở cuối đoạn thơ tạo cho ta ấn tượng của một không gian mở ra đến vô cùng, vô tận, giữa sóng nước mênh mông, hình ảnh con người trên chiếc tàu nhỏ bé không nhỏ nhoi đơn độc mà ngược lại thể hiện sự chủ động, làm chủ thiên nhiên của chính mình.

**CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ
CHÚ Ý THEO DÕI –
CHÚC CÁC BẠN LÀM
BÀI TỐT**

